

Tisztelt Csókakőiek!

Az elmúlt időszakban számos program, esemény színesítette Csókakő eseménynaptárát. A Móri Bornapok után egy héttel hagyományainkhoz híven megrendeztük a Csókakői Szüreti Felvonulást, ami az 1749-es Csókakői Szőlőtelepítési Szerződés aláírását követően 1750-ben rendezték meg először a csókakőiek. Egyfajta erődemonstrációként a felvonulás megmutatta, az akkori

földesúrnak, hogy a visszatelepülő, idetelepülő csókakői szőlőművelő kisbirtokosok céljaik elérése érdekében képesek együttműködni, összefogni. Természetesen ma már nincs ilyen célja a felvonulásnak, ám az az összefogás, ami jellemezte a felvonulást, az iskolánk, a civilszervezeteink, a felvonulók, és az állomások vendéglátó családjai részéről, igazán példaértékű volt. Ezúton is köszönöm mindenkinek a segítséget, a sok finomságot, a jó

borokat, és azt a nagy szeretetet, amivel fogadták a felvonulókat, s azokat a szép magyar táncokat, amivel a felvonulók megajándékozták a vendéglátóikat. Jövőre folytatjuk!

*Csókakő, 2018. november 5.
Fűrész György polgármester*

ÖNKORMÁNYZATI HÍRLEK

A szüreti felvonulás mellett, a Csókakői Általános Iskolában október 5-én megemlékeztünk a 13 Aradi Vértanú október 6-i mártírhaláláról, majd október 19-én a Művelődési Házunkban ünnepeltük meg az iskolásaink műsorával az 1956. október 23-i Forradalom és Szabadságharc kirobbanásának 62. évfordulóját. Az ünnepség után a községházánál megkoszorúztuk az 1956-os emléktáblát. A Mindenszentek napjától, vasárnapig a Szent Donát Kápolnát, azaz a temetői kápolnánkat reggeltől késő estig nyitva tartottuk a megemlékezések idejére. Fogadtuk november 1-én reggel 9 órakor, a 42 Névtelen Magyar Katona Sírjánál a búcsi küldöttséget, akik az itt eltemetett búcsi katonák hoztak virágot, koszorút és gyertyát. A búcsi református lelkész pedig megemlékező szertartást tartott a temetőkben, ahol közösen imádkoztunk az ide temetett hősökért, katonáinkért. Felszenteltük a halottak napján november 2-án a kápolna Karácsonyi Imre által készített Szent Donát szobrot, és a temetőben elkészült új sírokat Oravecki Attila káplán segítségével, aki délután a temetői keresztnél szent misét is tartott. Megemlékeztünk az 1956-os Forradalom és Szabadságharc november 4-i leverésének évfordulójáról, s csendes gyertyagyújtással emlékeztünk meg az I. Világháború befejezésének 100. évfordulójáról. Mindenkinek köszönöm az aktív részvételt, a temető, valamint a kápolna, és a kegyhelyek, sírok feldíszítésében.

Az elmúlt időszakban átadásra került az Orvosi Rendelő és a Me-

sevár Óvoda felújított tetőszerkezete, és megújult tetőhéjazat is. A kivitelezést nyilatkozatban vállaltuk a TOP 3.2.1-es pályázatunk részeként és saját erőből valósítottuk meg. A beruházás közel 10 millió Ft-ba került, aminek részeként lefedésre került az óvoda eddig fedetlen öltöző és összekötőfolyosó része is. Az Orvosi Rendelő tetőjét Csöngedi Csaba ácsmester újította fel, a Mesevár Óvodát pedig Csöngedi Roland ács-állványozó, tetőfedő vállalkozó készítette el. Ezúton is köszönöm a pontos és szép munkát.

A Sportpark is átadásra került, ezt a beruházást BM-es pályázati pénzből valósítottuk meg, a beruházás összértéke 9.2 millió Ft volt. Községünk B típusú sportparkot nyert el, a fejlesztés a Magyar Kormány támogatásával a Nemzeti Szabadidős – Sportpark Program keretében valósult meg. A Sportpark a mindennapos sportolás feltételeinek megteremtése érdekében épült meg. Az eszközöket a Katker 2005 Kft. gyártotta, és a Greenturf Sport Kft. volt a kivitelező. Köszönöm a pontos és gyors minőségi kivitelezést, remélem a képviselőtestület elképzelését megvalósítja majd a létesítmény és sokakat rávesz majd a sportolásra és az egészséges életmódra.

A Vár utca 9-től a Vár utca 25-ig megkezdődött az 1947-ben épített, és azóta csak részlegesen a lakók által toldozott, foltozott járda, felújítása, újjáépítése. A beruházás a Magyar Kormány által biztosított BM-es pályázati pénzből és saját erőből valósul meg, aminek részeként a házak csapadékvíz el-

vezetését is megoldjuk. A terveink szerint, a terep és szerkezeti viszonyok megbecsült megléte mellett a beruházás összértéke 6 millió Ft-ba fog kerülni, amiből a Magyar Állam 1.6 millió Ft-tal támogatja a kivitelezést. A járdaépítést a Klein Park Kft végzi, a beruházás befejezési határideje november 30-a.

A Csókakői Általános Iskola Szülői Munkaszervezete támogatásgyűjtő bulit, a Tök Jó Buli a Viking Zenekarral elnevezésű rendezvényt tartott a Csókakői Művelődési Házban október 27-én. Sok tombola felajánlás volt és sokan támogatták a kezdeményezést. Ezúton is köszönjük a támogatást, a tombolókat, reméljük mindenki jól érezte magát a rendezvényen.

A Barkócaberkenye Néptáncsoport november 10-én megrendezi a Márton Napi Libavacsorát, immár 5. alkalommal táncházzal egybekötött rendezvény lesz a Kultúrházunkban. Ezt követően december 2-án kezdődik az Advent vasárnaponként, ahová várunk, kicsiket és nagyokat, a szokásos helyre a Csókakői Művelődési Házhoz, ahol műsorok, kézműves játszóház, forralt bor, jó hangulat várja a csókakőieket. November 27-én 18 órakor pedig falugyűlést, vagyis közmeghallgatást tartunk a Csókakői Művelődési Ház nagytermében.

*Csókakő, 2018. november 5.
Fűrés György polgármester*

POLOGÁRÓR HÍREK

Életem munkáját nem adom csalóknak! Útmutató a biztonsághoz

A trükkös tolvajok legfőbb célja, hogy bejussanak a lakásunkba. A legváltozatosabb történeteket képesek előadni azért, hogy beengedjük őket, ha pedig bejutottak az otthonunkba, az értékeink nincsenek biztonságban.

Ismerje fel a trükköket! Ne gondoljuk azt, hogy a szőnyeg alatt, a ruhás szekrénybe akasztott kabát zsebében, a hűtőgépben, vagy a fűszerek között nem találunk rá féltett dolgainkra! Ne tartsunk otthon nagy mennyiségű készpénzt, értékeinkkel ne hivatkozunk! Lehet, hogy ki- nek beszélünk róla, vagy megmutattuk féltett dolgainkat nem akarja azokat megszerezni, de ha elterjed, hogy sok pénzt tartunk otthon, értékes tárgyaink vannak, a bűnözők célkeresztjébe kerülhetünk. Ha díjbeszedők, egyéb hivatalosnak tűnő idegenek érkeznek, kérjük tőlük igazolványt! A szolgáltatók munkatársai sorszámozott, arcképes igazolvánnyal rendelkeznek, egységes formaruhát viselnek. Ezek az igazolványok, melyeket érkezésükkor fel kell mutatniuk, a legtöbb szolgáltató

esetében csak személyi igazolvánnyal együtt érvényesek. Ne legyünk szemérmesek elkérni, és közelebről megnézni az igazolványokat. Mielőtt beengednénk az ismeretlen, bátran kérjük meg, hogy várjon, amíg az adott szolgáltatónál az igazolvány alapján, név szerint érdeklődünk felőlük. A trükkös tolvajok az eredményt nem szokták megvárni! Jótékonysági célra gyűjtőknek készpénzt soha ne adjunk! Kérjük csekket vagy számlaszámot. A pénzügyi intézetek nem folyósítanak hamis pénzt, így a postás sem hozhat ilyet nyugdíj címén sem! Nincs szükség az ellenőrzésükre, ilyesmit sem rendőrök, sem az önkormányzatok, sem a posta dolgozói nem végeznek felkeresve miniket az otthonunkban! A pénzváltás egy idegennek nagyon kockázatos dolog. Valódi bankjegyéért könnyen kaphatunk hamisítványt! Akkor is segítőkészek lehetünk, ha váltás helyett útbaigazítást adunk egy közeli bolt, bank, vagy a posta felé. Az elkövetők gyakran hivatkoznak arra, hogy elromlott autójuk miatt nem tudnak hazajutni az aggódó családhoz, ezért sürgősen pénzre van szük-

ségük. A kölcsönért cserébe értékesnek tűnő zálogot kínálnak, amelyről később kiderül, hogy értéktelen. Az úgynevezett „unokás trükköket” a családtagjaikért aggódó, főként idős emberek megkárosítására találták ki, akikkel megpróbálják elhitetni, hogy szerettük nagy bajba került, vagy baleset érte, és sürgősen pénzre van szüksége. Rokonaival beszélje meg, hogy baj esetén hogyan értesítik egymást.

Főleges információkkal ne segítsük az elkövetők dolgát. Ne írjuk ki a postaládánkra olyan információt, amiből kiderül, hogy hányan élnek a lakásban. Az özvegy és a Dr. jelzés pedig szinte vonzza a csalókat és a betörőket. Vigyázzunk egymásra, gyermekünkkel, unokánkkal, szomszédokkal tartsuk a kapcsolatot, figyeljük egymás házát, ne legyünk közömbösek egymás iránt. Adjunk lehetőséget egymásnak, hogy figyelmünkkel, tanácsaikkal hozzájárulhassunk a közösség és az Ön biztonságához!

*Csókakő, 2018. október 25.
Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács*

MEGHÍVÓ

Csókakő Községi Önkormányzat Képviselő-testülete

2018. november 27-én 18.00-kor
KÖZMEGHALLGATÁST tart,
melyre tisztelettel meghívom

Helye: Csókakői Művelődési Ház
Csókakő, Kossuth L. u. 41

Csókakő, 2018. október 25.

Tisztelettel: Fűrész György
polgármester

EGYHÁZI HÍREK

„Jézus így szólt hozzá: „Menj, a hited meggyógyított.” Mk 10,52

A múlt vasárnapi missziós gyűjtést továbbítottuk az Egyházmegye felé. Köszönjük adományait!

Balinka	Bodajk	Csákberény	Csókakó	Fehérvárcsurgó	Iszkaszentgyörgy	Isztimér	Magyaralmás	Sárkeresztes	Söréd	Zámoly
6.205.-	62.025.-	21.430.-	9.155.-	23.800.-	8.850.-	14.600.-	26.170.-	12.040.-	26.300.-	

Felhívjuk híveink figyelemét, hogy a Mindenszentek ünnepe november 1. (csütörtök) parancsolt ünnep, a szentmise hallgatás kötelező. Kérjük híveinket a szentmiséken való részvételre. Mindenszentek ünnepén vasárnapi, azaz ünnepi liturgikus rendet tartunk, délután pedig a temetőben imádkozunk az elhunytjainkért. A megemlékezés végén kérhetik híveink a sírhelyek megáldását. November 2-a péntek, Halottak napja. (A temetői megemlékezések illetve a halottak napi szentmisék rendjét településenként szíveskedjenek hirdetni!)

Mindenszentek napján déltől kezdve jövő vasárnapig teljes búcsút nyerhetnek mindazok, akik temetőt látogatnak és imádkoznak a Szentatya szándékára. A búcsúnyerés feltétele, hogy a megszentelő kegyelem állapotában szentáldozáshoz járuljunk.

Tisztelettel kérjük kedves híveinket, hogy közeledve Halottak napjához, gondoskodjunk elhunyt szeretteink sírhelyeinek rendbetételéről, illetve a lejárt sírhelyek megváltásáról. Egyben köszönjük mindazoknak, akik rendben tartják temetőinket, gondozzák a sírhelyeket, illetve gondnokként, vagy segítőként ellátják az egyházi temetőinkhez kapcsolódó feladatokat!

Bodajk

Mindenszentek és Halottak napján délelőtt fél 10 órakor és este 6 órakor imádkozunk szentmisét kegytemplomunkban. A temetői megemlékezés november 1-én, csütörtökön, délután 3 órakor tartjuk a

temetői keresztnél. Október 31-én szerdán előesti szentmisét imádkozunk a főünnepről. A november 1-jei esti szentmise után imádkozunk a szokásos halotti zsolozsmát elhunytjainkért.

Magyaralmás

November 2-án, Halottak napján, este a 6 órai szentmise után imádkozunk a szokásos halotti vecsernyét.

Csókakó

November 1-én Mindenszentek napján Oraveczki Attila káplán délután 15 órakor a temetői keresztnél megemlékező mise temető elhunytjaiért, az új sírok beszentelése, majd Szent Donát szobrának felszentelése a temetői kápolnában. November 2-án Halottak napján délután 3 órakor a várkápolnában imádkozunk szentmisét az elhunyt várbarátokra emlékezve. Szeretettel várjuk a híveket!

Iszkaszentgyörgy

A mai vasárnap, hálaadó orgonakoncertet tartunk délután 3 órakor templomunkban. Szeretnénk híveinknek megköszönni a zenei áhítattal a templom károsult tornyának felújítására adott adományait, melyekből sikerült e héten a hibákat orvosolni. Szeretettel várunk Mindenkit!

November 11-én, jövő szombaton, délután 5 órakor lesz a Magyar Szent Család tiszteletére imádkozott szentmise Székesfehérváron a Prohászka emléktemplomban, melyet fél 5 órától imaóra vezet be. Püspök úr az egyházközösségek családjainak képviselői jelenlétében - Szent Ist-

ván, Boldog Gizella és Szent Imre ereklyéi előtt – a magyar Szent Család oltalmába ajánlja a családokat. A megyés főpásztor hívja a plébánia-közösségekből delegált családokat, hogy képviseljék egyházközösségüket, imádkozzanak a szentek ereklyéi előtt. Kérünk a plébániánkról delegált családokat, akik részt vennének az ünnepségen!

November 19-én – két hét múlva hétfőn Szent Erzsébet napján - szeretettel hívjuk és várjuk a magyaralmási templomba este 6 órakor kezdődő szentmisére lelkipásztori körzetünk Karitás szolgálatainak munkatársait. Szent Erzsébet napi szentmisénkben szeretnénk megköszönni szolgálatukat és imádkozni munkájukért, életükért. A szentmise után szeretetvendégséggel készülünk.

Csákberény

Jövő vasárnap 2018. november 11-én délelőtt fél 10 órától imádkozunk az idei Szent Márton búcsút templomunkban.

Irodai szolgálat:

Bodajki Plébánia Hivatal
H-8053 Bodajk, Szent István tér 1.

Hétfő: 14.00-16.00;
kedd, szerda 8.30-12.00, 14.00-16.00;
csütörtök: zárva; péntek: 8.30-12.00

Tel: 06-22/410-039 www.bodajkikegyhely.hu • e-mail:
bodajkikegyhely@gmail.com

Közös programok

Dátum	Időpont	Helyszín	Esemény
<i>November</i>			
2. p.	15.00	Csókakő várkapolna	Megemlékezés az elhunyt várbarátokról
10. sz.	17.00	Székesfehérvár-Prohászka templom	Magyar Szent Család ünnepe
11. v.	9.30	Csákberény	Szent Márton búcsú
13. k.	17.00-21.00	Bodajk	Fatimai engesztelés

Liturgikus elmélkedés

Szent I. Kelemen pápának a korintusiakhoz írt leveléből (Cap. 19, 2 – 20, 12; Funk 1, 87-89)

Jóságos Istenünk célszerűen alkotta meg a világot

Tekintsünk az egész világ Atyjára és Teremtőjére! Ragaszkodjunk erősen a békének tőle kapott kiváló és túlaradó adományaihoz és jótéteményeihez! Elmélkedve gondolkodjunk róla, és lelki szemünkkel lássuk meg az ő hosszan tűrő jóakarátát! Nézzük, milyen jóságosnak mutatja magát minden teremtménye iránt! Az ég békében engedelmeskedik az ő akaratának, mert gondviselése kormányozza. A nappal és az éjszaka egymást nem akadályozva futják az általa előre meghatározott pályájukat. A Nap, a Hold és a csillagok kara az ő törvénye szerint hiba nélkül, teljes összhangban jár kijelölt útján. A föld az ő akarata szerint meghatározott időben megtermékenyül, hogy bőségesen ellássa táplálékkal az embereket, állatokat és mindazt, ami rajta él. Nem vonakodik, és nem változtat semmit sem azon, amit Isten elrendelt. ... Békében követik egymást a tavasz, nyár, ősz és tél évszakai. A maguk sajátos idején még a szelek állomáshelyei is késedelem nélkül teljesítik feladatukat. Az élet és az egészség szolgálatában álló állandó források is szünet nélkül nyújtják vizüket az emberek életének fenntartására. Még a legkisebb állatok is békében és egyetértésben élnek közösségükben. Mindezeknek a nagy Alkotó és a mindenek Ura adta meg a békét és összhangot. Ő jót tesz mindennel, elsősorban pedig velünk, akik irgalmasságához menekülünk a mi Urunk, Jézus Krisztus által, akinek dicsőség és fölség mindörökké. Amen.

*A II. vatikáni zsinat Gaudium et spes kezdetű,
az Egyház és a mai világ viszonyáról szóló lelkipásztori konstitúciójából
(N. 78) A béke megvalósítása.*

A béke nem egyszerűen az, hogy nincsen háború. Nem merőben az ellentétes erők pusztá egyensúlyának állapota. Nem valósíthatja meg önkényuralom. A békét helyesen és szabatosan az igazságosság művének (Iz 32, 17) kell mondanunk. Annak a rendnek a gyümölcse, amelyet a társadalom számára Alapítója, az Isten gondolt el, és a mind tökéletesebb igazságosságra szomjazó embereknek kell megvalósítaniuk. Mert az emberiség közjavát elsődlegesen és magában véve örök törvény szabályozza ugyan, de az idők folyamán szüntelenül változnak a közjó közvetlen feltételei, és így a béke sincs egyszer s mindenkorra bebiztosítva, hanem folytonosan építeni kell. Ezenfelül ingatag az emberi akarat, és megsebezte a bűn, ezért a béke fenntartása minden egyes embertől megköveteli azt, hogy állhatatosan uralkodjék szenvedélyein, a közhatalomtól pedig azt, hogy éberem őrködjék. Még ez sem elég. A békét a földön elérni csak akkor lehet, ha biztosítva van minden, ami a személyt megilleti, és ha az emberek bizalommal és önként bocsátják egymás rendelkezésére lelki és szellemi kincseiket. A béke felépítéséhez feltétlenül szükséges még a szilárd akarat, amely tiszteletben tartja a másikat s az idegen népeket meg azok méltóságát, és szüntelenül élő valósággá teszi a testvériséget, így nézve, a béke a szeretetnek is a gyümölcse, azé a szereteté, amely nem nézi, hogy mit nem kíván már az igazságosság. A földi béke, az embertestvér szeretetének gyümölcse, mása és eredménye Krisztus békéjének, amely az Atyaistenből árad ki. A testet öltött Fiú, a béke fejedelme ugyanis kereszthalála által maga békített ki minden embert Istennel, és egy népben és egy testben állítva helyre valamennyiük egységét, a saját testében ölte meg a gyűlöletet; feltámadásának dicsőségében pedig a szeretet Lelkét árasztotta szét az emberek szívébe. Éppen ezért minden kereszténynek szól a sürgető felhívás, hogy szeretetben cselekedve az igazságot (Ef 4, 15), fogjanak össze minden igazán békeszerető emberrel, és együtt esdjék ki és valósítsák meg a békét. Ugyanebben a szellemben, csak dicsérni tudjuk azokat, akik a jogaikért folytatott küzdelemben lemondanak az erőszakos cselekményekről, és a védelemnek azokhoz az eszközeihez folyamodnak, amelyek rendelkezésére állanak a gyengébbnek is; feltéve, ha ez mások vagy a közösség jogainak és kötelezettségeinek sérelme nélkül történhet.

Csókakő Községi Önkormányzat 1918. november 3-i Határozata

A csókakőiek zömében a császári és királyi 69. gyalogezredben és a magyar királyi 17. gyalogezredben harcoltak. A frontokról 1918 őszén hazaérkező katonák elkéseredett otthoniakkal találkoztak. Nem volt kapható só, cukor, petróleum, sőt gyufa, valamint dohányáru sem. Az iparosok a legszükségesebb alapanyagokat sem tudták beszerezni, 1918 tavaszán elmaradt a rézgálic szállítmány, az őszi szüret is silány minőségű volt. Az őszi szüret forradalom győzelme (1918. október 31.) követő napokban az elégedetlenség a tetőfokára hágott, földosztást követelő vélemények hangzottak el.

Egyszáz esztendő múltával is felemelő érzés megismerni a kép-

viselő-testület 1918. november 3-ai határozatát.

„Kívánjuk a magyar állam teljes függetlenségét, területének csonkíthatatlan épségét, a hazai, évszázadok óta együtt dolgozó, különböző ajkú népek békés együttműködését, a magántulajdon megvédését, a családi tűzhely szentségének megoltalmazását, a nemzeti társadalom olyan berendezkedését, amely minden munkának a gyönyörét biztosítja, az anyaföldnek azok kezébe juttatását, akik azt verejtékükkel megmunkálják. A falusi nép érdekeinek kielégítését, és az ország sorsának intézésében olyan arányban befolyásolását, amely többségi joga, véráldozatai és munkája alapján megilletik.”

A határozatot Heltay Imre jegyző fogalmazta meg, megküldték Fejér Vármegye Törvényhatósági Bizottságának és az Országos Jegyzői Egyesületnek is.

Áldozatkészségről is tanúbizonyítást tettek, a házipénztárból ötven koronát utaltak a beteg, sebesülten katonai kórházakban ápoltak gyógykezelésére. A képviselő-testület tagjai 1918 decemberére pedig bizottságot hoztak létre az öt katasztrális hold földtulajdonnal nem rendelkező frontharcosok összeírására.

*Csókakő, 2018. november 3.
Erdős Ferenc*

A Nagy Háború vége, a felszámolás kezdete: a Gyulafehérvári román nagygyűlés 1918. december 1.

Az I. Világháború éppen száz évvel ezelőtt 1918. november 4-én fejeződött be. A padovai béke meghozta a katonák, és a polgári lakosság által várva várt békét. Ez a béke azonban csak háborúságot hozott, és országvesztést, soha nem látott nehézségek elé állítva az akkori Magyarországot. Magyarország miniszterelnökét Tisza Istvánt meggyilkolták otthonában, s az Őszi Rózsás Forradalomnak nevezett katonai puccs hatalomba juttatta Gróf Károlyi Mihályt, a vörös grófot, így ő lett Magyarország miniszterelnöke. A monarchia fölbomlása elkerülhetetlenné vált, a nemzetiségek elérkezettnek látták az időt, hogy leváljanak az általuk lakott területekkel, sorra alakultak a nemzeti tanácsok. Ám a fogadó szomszédos, Magyarországtól területet rabolni kívánó országok,

nem a nemzetiségi határok mentén, hanem azon túl is meghúzták a határokat, szétszabdalva a magyar nemzetet. A hadsereget a Károlyi kormány lefegyverezte, a tárgyalásai során, folyamatosan visszavonuló diplomáciát alkalmazva próbálták őrizni a törekeny békét. Ez a politikai tehetetlenség katasztrófa felé sodorta az országot, hiszen ütőképes haderő nélkül nincs hatékony diplomácia. Károlyi Mihály pacifista, liberális elvei nem működtek, sem a belpolitikában, sem pedig a külpolitikai erőterben, ahol egyetlen törvény, az erő elve uralkodott. A történelmi Magyarország széthullása a hibás politikai döntések következtében elkerülhetetlenné vált, és ennek legelőször az amúgy gyenge román hadsereg vette elejét, s rendkívül jó diplomáciával folyamatosan támogatva

a román haderő mozgását a területen, decemberre már megszállták az elcsatolni kívánt területek nagy részét.

Ebből a pozícióból természetesen könnyű volt már tárgyalni, összehoztak egy senki által el nem ismert gyulafehérvári „országgyűlést” senki által meg nem választott képviselőkkel, 1918. december 1-én. Ezen az összejövetelen 1228-an voltak a ma már gyulafehérvári román nagygyűléssé lefokozott rendezvényen, amit a Károlyi Mihály által vezetett magyar kormány ingyenes MÁV vonatok indításával támogatott. Nos, ezen a gyűlésen valóban kimondták Erdély egyesülését Romániával egy határozatban, úgy hogy erről az erdélyi románokat, szászokat és magyarokat is elfelejtették megkérdezni. Tehát

nem volt szavazás a küldöttekről, nem ütköztettek érveket, ellenérveket, nem voltak szabályok, hogy ezt a fontos gyűlést, ami Erdélyről szól, miként is kell lebonyolítani, ez nem volt igazi népképviselői szerv, közvetett demokratikus szavazás. Népszavazás sem volt az ügyben. Az antant ekkor már eldöntötte, hogy mi lesz, ez már csak a színház része volt, de legitimálásnak is nagyon gyenge próbálkozás. Ezen a gyűlésen azonban hoztak határozatot, hogy a nemzetiségek kollektív jogait biztosítani fogják, és a magyaroknak, szászoknak autonómiát ígértek, ez igaz. De épp ez az, amit a Román Állam nem ismer el, mert bár elfogadja a határozat egyesüléséről szóló részét, a kollektív nemzetiségi jogok, az autonómia kérdésében azonban a határozatot nem tartja magára nézve kötelező érvényűnek, mivel ezt egy nagygyűlés hozta meg, nem pedig egy legitim választott erdélyi népképviselői szerv. Ráadásul a román alkotmánnyal ez ütközne is, mivel Románia nemzetállamnak határozza meg magát. De ha már itt tartunk a Magyar Nemzeti Tanács meg december 22-én tartott nagygyűlést, ahol kimondták az akkori erdélyi országgyűlési képviselők részvételével, hogy Erdély Magyarország része maradjon, s az Erdélybe bevonuló, besétáló román hadsereg vonuljon vissza az ezer éves határ vonala mögé. Persze nem vonultak, mivel ekkorra már lefegyverezte a hadsereget a magyar hadügyminiszter, s lényegében a tanácsi magyar vörös hadsereg sebtében összerakott haderején kívül számottevő ellenállást nem tanúsított senki. Ám a vörös hadsereg hadmozdulataiban sem volt sok köszönet, mert például a zilahi csomóponton lévő székely

hadosztályt maga ez a vörös sereg támadta hátba, a románok nagy öröme, így nyitva meg az utat az amúgy rosszul felfegyverzett, és katonai morálban alacsonyabb értékű román hadosztályok előtt egészen a Tiszáig. A trianoni békediktátum nem ezeket a szavazásokat szentesítette, hanem a magyar kormány folyamatos hibái alapján kialakult helyzet alapján alakította ki a mai határokat. Amit most már fegyveres megszállással is tudtak igazolni ellenségeink. A szomorú az, hogy a megszállás oly mértékű volt, hogy az Antantnak több esetben is fel kellett szólítani a román, cseh, szerb és osztrák erőket, hogy vonuljanak vissza az Antant által elképzelt vonalakra. Persze ezt nem tették meg, miközben Budapesten tombolt a kommün. Ekkor az angolok és a franciák Károlyi Gyulát és Horthy Miklós Nemzeti Hadseregét támogatva, tudtak csak rendet teremteni a mai Magyarországon, s megakadályozni azt a célt, hogy a megmaradt Magyarország eltűnjön a térképről, vagy a Szovjetunió része legyen, s kialakuljon a mai közigazgatási rend a Kárpát-medencében. Mint látható Trianon senkinek a döntését nem szentesítette, ez a békediktátum a franciák közép-európai geopolitikai érdekeit valósította meg. Egyáltalán nem érdekelte őket az, hogy ilyen vagy olyan nemzeti gyűlések mit határoznak, a határokat már rég megrajzolták. Ennek célja pedig Németország kontinentális hatalmának meggyengítése és Közép-európa megosztása, felosztása volt.

A terv sikerült. A Kárpát-medence immár 100 éve megosztott, s úgy tűnik egy jó darabig az is marad. Ma 100 évvel a Nagy Háborút követően Magyarország számára nem maradt más kiút, mint

a határok feletti nemzetegyesítés, s Közép-európa újra egyesítése a jól felfogott érdekei mentén, az 1332-es és az 1991-es Visegrádi Együttműködés alapján. Az 1918-as háborút lezáró események, a trianoni béke következményeit tudjuk. Ebbe a békébe bekódolták a II. Világháborút, Közép-európa megosztását, a kommunista világrend általi megszállását. Ám a legtöbbet az erdélyi szászok vesztettek, igaz 1919. január 8-án enyhe többséggel támogatták Medgyesen Erdély Romániával történő egyesülését, mégis úgy tűnik végzetes döntést hoztak. A Román Állam „meghálalta” a kiállást a szászok részéről. A szászoknak az autonómiájukat, területüket az ígéretek ellenére nem adták vissza. A két világháború között ellehetetlenítették az iskarendszerüket, városi tanácsikat is, majd a II. Világháború után, bűnös nemzeté kikiáltva őket lényegében másod-, harmadrendű állampolgárokká váltak a saját hazájukban. A legabszurdabb ebben a történetben, afféle balkáni torzó, hogy a 80-as években a szászokat lényegében Románia eladta márkáért kilóra Németországnak. Az egykor 250 000 főből álló Szászföld ma már csak történelmi emlék. Mára mindössze 14 000 idős szász maradt Erdélyben, a pusztuló, elhagyott templomaikkal, városaikkal, kihalt falvaikkal. Így ítélt halálra egy őshonos nemzetiséget, az Európai Unió által agyon dicsért Románia. Már csak ezért sem lehet európai ünnep Erdély és Románia 1918-as egyesülése!

Csókakő 1956

Az 1945 nyaratól kibontakozó újjáépítés főbb eredményei, amelyek kisebb mértékben állami támogatásból, döntően lakossági összefogással valósultak meg. Megkezdhette működését 1945 őszén a szeszfőzde, helyreállították a községházát, a művelődési otthont, rendezték a belterületet, 1948-ban helyreállították az áramszolgáltatást, az újjáépítés befejeződését a római katolikus templom felszentelése jelentette. Shvoy Lajos megyés püspök 1950. január 15-én felszentelte az újjáépített templomot. A harangok 1959-ben Lezsák Rafael műhelyében készültek el.

A munkáspártok, a kommunisták és a szociáldemokraták egyesülésével létrejött Magyar Dolgozók Pártja elsöpörte a többpártrendszer, így a községi önkormányzat felszámolása sem várta magára. Az 1950. október 22-én megtartott tanácsválasztásokkal létrejött a tanácsrendszer. A csókakői tanácsnak a központi rendeletek és utasítások végrehajtása volt a feladata. A politikai szóhasználatban a dolgozó nép hatalmát testesítették meg, de a diktatúra va-

lódí arcát a kuláklisok, az iparosok és kereskedők jogosítványainak megvonása, a földek államosítása, a termelészövetkezeti csoportok erőszakos megszervezése, a falusi lakosságot sújtó beszolgáltatás és padlássöpítés jelentette.

A Rákosi Mátyás személyével egybekapcsolt időszak hazánk történetének legválságosabb szakasza. Csókakőn is, 1956 nyarára pattanásig feszült légkör alakult ki. A fővárosban október 23-án kirobbant forradalom nem maradt hatás nélkül. Október 27-én bodajki bányászok küldöttsége érkezett a faluba, felszólították a lakosságot a munkástanács és a nemzetőrség megszervezésére. Az esti órákban 150-200 főből álló tömeg vonult a tanácsház elé, kezükben nemzeti színű zászlókkal jártak be az utcákat. Kossuth-nótákat énekeltek, a szabadságot éltették, mind többször hangzottak el a „le a kommunistákkal, szabadságot a népnek” jelszavak. A tüntetőket alig lehetett féken tartani, a tanácselnök ellen fordultak. Leverték a tanácsházán lévő vörös csillagot, betörték

a begyűjtési irodába, beszolgáltatási rendelvényeket semmisítettek meg. A csókakőiek október 28-án behatoltak a pártházba, a dokumentumokat elégették.

Az ideiglenes munkástanács vette át a helyi hatalmat, a tíz főből álló testület elnökévé Remete Ferencet választották, s ő lett a nemzetőrök parancsnoka is. A nemzetőrség tagja lett többek között Jelena József, Lőrincz Ottó, Papp Bálint, Suralik Lajos. A munkástanács ösztönzésére élelmiszereket gyűjtöttek a fővárosban küzdő szabadságharcosoknak és a fővárosi lakosságnak. A forradalom és szabadságharc leverését követően, 1956. november 4-e után a megtorlás Csókakőn sem maradt el. A munkástanács elnökét Remete Ferencet internálták, a helyi események résztvevői közül többen Nyugatra távoztak.

*Csókakő, 2018. november 4.
Erdős Ferenc*

*Csókakő a harmadik évezred küszöbén
részlet Az újjáéledő település fejezetből*

Mese Bakonysárkányról

A falut hősi események tanújeleként az őseink Sárkánynak hívták, ám a környékbeli településeken azt tartották, hogy a „Bakonysárkány”, mint szörnyűséges, rettenetes lény feje, maga a Sárkány nevű település alatt a föld fogságában van lekötözve. A sárkány teste, maga a Bakony, ami Székesfehérvárra közeledve jól látható az országút jobb oldalán. A másik sárkány a „Vértessárkány”, aminek teste a Fehérvárra menő

hadiútról jól láthatóan kiemelkedik balra az útról, Fehérvár felé. A feje, a Csókakői Várhegy, amit a várral kötözték meg. A régiek szerint a két sárkány állandóan viaskodott egymással. Emiatt, állandóan földrengés volt a két hegy között, ami jelentős veszélyt jelentett a fontos út mentén lévő településeknek, és utazóknak, vándoroknak. A király egyszer megelégedte a dolgot és elhatározta, hogy megkötözi a két sárkányt, hogy az út biztonságos le-

gyen. A „Bakonysárkányt” a király, a hős lovagjaival, a falu határában található víz, mocsaras részére csalta, s a fején és a nyakán köteleket átdobálva, a mocsárba süppedtve elülső lábait, a sárkány fejét a láb segítségével kötözte meg. A „Vértessárkányt” az óriások segítségével sikerült csak megkötözni, akik a király oldalán harcba szálltak a veszedelmes vadállattal. A lovagok köteleikkel megfogták a sárkányt, majd az óriások vezé-

re Úriás, lebirkózta az állatot, és a Csókakői Vár kőabrincásával, örök fogságba ejtette azt. Am nagy árat fizetett Úriás, mivel az utolsó erejét összeszedve a „Vértessárkány” átkozódó tüzet okádott rá, és egész udvarháznépére, akik mindannyian kővé változtak. Emiatt olyan tüzesek a Csóka Hegyen a borok, mert a sárkány tüze táplálja a csókakői borokat. Aki nem hiszi ezt a mesét, csak járjon utána, hiszen a vár-völgyben, ott áll a kővé vált Úriás, és a csákerényi erdőben pedig egész udvarnépe, hatalmas kövek-ké válva dermedten állnak a falu

felé szaladó erdei úton, tanúságot téve az óriások áldozatáról, amit az emberekért és a királyért tettek, a régen elmúlt időkben. De ott van a bizonyíték a csókakői pincék aljában, hordókba zárva, mert aki csókakői bort iszik, legyen az nő vagy férfi, bizony mondom nektek, hogy a sárkány tüzét veszi magához. Így, azóta, az út és annak környéke biztonságos és a két sárkány örök álmát alussza békésen, ám a „Bakonysárkány” néha megébred az öregek szerint. Ha valaki saját szemével megbizonyosodik erről, s még így sem hiszi el a mesét, az

menjen el Bakonysárkányra, ahol a falu alatt lévő sárkány még néha ébren van, és bűzös leheletét valamikor érzik a falu lakói. Azt mondják az itt élő népek, és a környékbeliek, ha a mocsár nagyon bűzölög és bugyborékol, akkor az, földrengést jelent, mert „Bakonysárkány” megmozdul, próbál szabadulni az évszázadok óta tartó rabságából, lekötözöttségéből.

Leírva 1998. január havában, Bognár Ágoston borlovag elmondása által, az Öreghegy alatti pince aljában, annak tüzes borai mellett.

ELVTÁRSAI LELÖVIK, ELLENSÉGEI DÍZSÍRHELYRE TEMETIK

Ennek a furcsa címnek a valóságát a következő történet bizonyítja. Debrecenben már 1956. október 23-án reggel megmozdult a nép, s az egyetemi ifjúság vezetésével a középiskolások és a gyárak dolgozói is részt vettek a rendszer elleni tüntetésen. A tüntetők tömege a Kossuth Lajos utcán lévő rendőrség előtt is tüntetett, a rendőrségben lévő ÁVH-sok pedig közé lóttek a tüntetőknek. Két tüntető meghalt, többen megsebesültek, a tüntető tömeg pedig széteszlott és elmenekült. Debrecenben tehát, már október 23-án délután két áldozata volt a forradalomnak, - G. János és Á. Zoltán – akik száma aztán még aznap éjszaka háromra növekedett.

A Hajdú Megyei Állami Építőipari Vállalatnak volt egy idősebb személyzeti osztályvezetője: - Á. Mihály – régi hithű kommunista, akitől a vállalat értelmiségi dolgozói rettegetek, mert szerinte minden „nadrágos” ember a nép ellensége, kizsákmányoló, akasztófára való

gazember volt, ezért ennek megfelelően kell velük bánni.

Amikor zavarosabb lett a helyzet, a munkahelyeken megerősített éjjeliőri szolgálatot rendeltek el, s egy-egy vállalati dolgozót rendeltek az éjjeliőrök mellé, amiért azok természetesen külön fizetést kaptak. A rendőrség mellett, - a Blaha Lujza utcában – az Építőipari Vállalat egy lakóházat épített, s mellette egy felvonulási épületben volt az építésvezetőség. Az éjjeliőrség megerősítésére ide lett beosztva Á. Mihály is, aki a közeli Liszt Ferenc utcában lakott, s fel volt háborodva a tüntetések miatt, de helyeselte az ÁVH kemény fellépését, hogy a tüntető „ellenforradalmárok” közé lótt. Mindezt elmondta a rendőrségi épületet őrző ÁVH-s kiskatonának is. Az ÁVH-s katona ezt meghallgatta, de figyelmeztette, hogy bármilyen „jó elvtárs” is, éjszaka ne nagyon mászkáljon, mert kijárási tilalom van elrendelve, s este 5 óra és reggel 7 óra között, - ha mozgást észlelnek – felszólítás nél-

kül lőnek. Á. Mihály azonban ezzel nem törődött, azt hitte, hogy róla éjszaka is látszik, hogy „vörös”, nyugodtan kószált az épületek között, az ÁVH-sok pedig felszólítás nélkül lepuffantották.

Amikor aztán a felkelők az áldozatokat a rendőrség mellett összeszedték, megtalálták Á. Mihály holttestét is, s mint a forradalom hősi halottját temették el – a másik két áldozattal együtt – ünnepélyesen november 1-én, a krematórium előtti dízsírhelyre. Így lett a debreceni forradalomnak három hősi halottja. Ma azonban már csak két hősi halott van a dízsírhelyen eltemetve, mert Á. Mihály holttestét a forradalom leverése után kiemelték – mivel egy hithű kommunista mégsem pihenhet a forradalmárok között. Valahol máshol temették el, hogy hol, nem tudom, mert a munkásmozgalom veteránjainak dízsírhelyén sem találtam.

SPORT

A CSAPAT ELKERÜLTE AZ UTOLSÓ HELYET

Biztató jelek voltak a csapat körül, hogy a gödörből elmozduljunk, ám a végén nem sikerült előrébb lépni. Sajnos az utóbbi hetekben sem sok babér termet Csókakőn, így a fiúk az utolsó előtti helyen telelnek át.

***

Megyei III. osztály 8. forduló Csókakő – Iszkaszentgyörgy 1–7 (1–2)

Vezette: Szabó László

Csókakő: Deák – Preszter, Bitter, Redolfi, Jelena – Török, Szabó Sz., Schwarcz, Jakab – Kadlecsik, Sinka.

Iszkaszentgyörgy: Gyarmati – Fábíán (Osváth), Kántor, Pánczél, Stumpf (Kóródi) – Balla (Tóth F.), Répási, Bokor, Kéri, Nyers – Farkas Zs. (Stamber).

Vedző: Gál Péter

Gól: Szabó Sz. (34.), ill. Nyers (61., 70., 74.), Balla (38., 85.), Farkas Zs. (27.), Stamber (88.)

Megyei III. osztály 9. forduló Videoton Baráti Kör – Csókakő 5–0 (1–0) 2018. október 14.

Vezette: Szabados Gábor

Videoton Baráti Kör: Viniczai – Juhász G. (Jankovics), Sasvári, Molnár M., Barna Milán – Juhász L., Tornyai P. (Vas), Hajas, Nagy K. – Balogh Á. (Barna Máté), Harangozó (Tóth P.).

Csókakő: Deák – Preszter, Bitter, Redolfi (Schwarcz), Réti

– Jelena, Török, Szabó Sz., Jakab (Weiger) – Kadlecsik, Sinka.

Gól: Nagy K. (25., 77., 83., 88.), Tornyai P. (55.)

Kiállítva: Preszter (87.)

Megyei III. osztályú Bajnokság 10. forduló Csókakő –Tác-Csősz 1–0 (0–0) 2018. október 21.

Vezette: Szabó Gyula.

Csókakő: Weiger – Marton I., Bitter, Redolfi (Jakab), Jelena – Török, Szabó Sz., Réti, Takács Z. – Marton J. (Schwarcz), Kadlecsik (Falusi).

Tác-Csősz: Mikola – Nagy T., Marcz, Lakatos, Korka (Vágó) – Devcsity, Pajor, Kővári, Czimmermann – Márkus, Major.

Gól: Szabó Sz. (51.) (Csókakő)

Megyei III. osztályú Bajnokság 11. forduló Csókakő – Csákberény 4–5 (2–4)

Csókakő: Deák (Weiger) – Preszter, Bitter, Jelena, Török – Szabó Sz., Udvari, Marton (Réti), Takács (Jakab) – Kadlecsik (Redolfi), Sinka (Falusi).

Csákberény: Huszár – Fekete (Bucska), Bíró Balázs (Bíró Bálint), Kutassy (Juhász Gy.), Bakonyi – Gyuris, Erdei, Hamar (Erdődi), Belec – Saller-Molnár (Sebestyén), Tombor.

Gól: Udvari (20., 25.), Szabó Sz. (84., 90.), ill. Kutassy (23., 39.), Belec (33., 41.), Erdei (58.)

Most téli szünet következik, a bajnokság várhatóan márciusban folytatódik majd. Reméljük, hogy ez a hosszú szünet elegendő lesz arra, hogy a csapat egy kicsit összerázódjon. Az idei évben is megrendezzük Csókakő kispályás labdarúgóbajnokságát a Téli Kupát. A 40. évfordulóját ünneplő kupasorozat immár az 41. kiírás lesz. A tervek és a hagyományok szerint a Téli Kupa sorsolását december 1-én szombaton tartjuk meg 18 órai kezdettel a Vadász Vendéglőben. A csapatok nevezési díja 15 000 Ft lesz. Az első fordulót 2018. december 9-én vasárnap 9 órai kezdettel indítjuk el. Az idei évben a címvédő a TBC csapata lesz. Minden kispályás csapatot, drukkert, érdeklődő szerettel várunk a XLI. Téli Kupára! Hajrá Csókakő! Hajrá Téli Kupa!

*Csókakő, 2018. október 28.
Fűrés György*

Rozsnyai Domonk

HALLOWEEN, MINDENSZENTEK, HALOTTAK NAPJA

Sokan összekeverik a Halloween napját, a Halottak Napjával, de volt már olyan tapasztalatom is, aki a Mindenszentek napját keverte össze a Halottak napjával. Ismerek olyanokat, akik teljesen Halloween tagadók, egyenesen eretneknek nyilvánítják azokat, akik október 31-én tököket faragnak és amerikai ünnepként tekintenek Mindenszentek estéjére. Látni lehetett olyan posztot a közösségi oldalakon, hogy a Halloween napját egyenesen a Sátán imádatának napjaként jelenítették meg, pedig az angol-szász világban a Halloween napját beintegrálta a keresztény egyház, ha nem is az ünnepek, de a keresztény szokások közé. Maga a Halloween szó is az egyházi elnevezés angol rövidítése. Tegyük egy kis rendet ebben a kérdésben, mert úgy tűnik, hogy az egymást követő fontos napokat önkéntelenül is összekeverjük.

A Halloween napja október 31-én van, kelta, ír pogány eredetű ünnep. Az brit szigeteken működő keresztény egyház a pogány ünnepet, a keresztény főünnep előestéjévé tette, angolul azt jelenti Mindenszentek napját megelőző este. Itt a magyar szokások, és az egyházi ünnepek szerint egy üres napunk van, nincs különösebb főünnep. Általában a tóklámpást a régi szokások szerint ekkor Mindenszentek estéjén faragták ki a családok. Október 31-én a katolikus hit szerint, a hitvalló Regensburgi Szent Farkas püspök (924-994) napja van, aki egyébként hittérítő tevékenysége során járt Magyarországon is, ettől függetlenül nem vált népszerű magyar szentté.

A Mindenszentek napja november 1-én van, ez katolikus egyházi főünnep, ilyenkor szokás a temetőben gyertyát gyújtani, halottainkról megemlékezni. A mindenszentek vagy Mindenszentek Napja (röviden mindszent; latinul Festum Omnium Sanctorum) a keresztények ünnepe, az üdvözült lelkek emléknapja, melyet a katolikus keresztény világ november 1-jén tart. Ekkleziológiailag a megdicsőült Egyház (latinul ecclesia triumphans) ünnepe. A még élők a „küzdő egyházat” (ecclesia militans), a már meghalt és tisztítótűzben bűnhődők a „szenvedő egyházat” (ecclesia patiens), az üdvözültek pedig a „diadalmas egyházat” (ecclesia triumphans) képviselik. Az ünnep 741-ben, III. Gergely pápa idején jelent meg először a megemlékezés napjaként. Jámbor Lajos frank császár 835-ben IV. Gergely pápa engedélyével már hivatalosan is elismerte az új ünnepet. A hagyomány szerint, egyetemes ünneppé IV. Gergely pápa tette. A katolikus és az ortodox keresztény egyházak ünnepe Magyarországon 2000-től újra munkaszüneti nap.

November 2-án van a Halottak Napja, ekkor is szokás a temetőbe kilátogatni, az elhunytakért imádkozni, gyertyát gyújtani. Nem tévesztendő össze a halottak napjával, egyháztanilag a szenvedő Egyház (latinul ecclesia patiens) ünnepevel, amit 998 óta tart meg az egyház a következő napon, november 2-án az elhunyt, de az üdvösséget még el nem nyert, a tisztítótűzben lévő hívekért. Szent Odiló clunyi bencés apát 998-ban vezette be emléknapként. Később a

bencés renden kívül is ünnepnappá vált, és a 14. század elejétől a katolikus egyház egésze átvette. Estéjét a halottak estéjének (halottak vigíliájának) is nevezik, ilyenkor sok helyen hosszan, akár 1-2 órán át szólnak a harangok a halottak emlékezetére.

Az angolszász országokban a Mindenszentek napját megelőző este, október 31. a halloween ünnep (angolul all hallows' evening = „minden szent estéje”). Az a vélekedés járja, hogy az írek a kelta őseiktől, az amerikaiak az írektől, mi pedig az amerikaiktól vettük át az október 31-i Halloween szokását, s vele együtt a tökfárgást. Legalábbis sokan így hiszik, pedig az eredeti Halloween-hez nem kapcsolódott a tökfárgás, ott a répa volt az a kerti termés, ami az ünnephez kapcsolódott, csak később vették át – ki tudja talán épp a magyaroktól? – a tökfárgás szokását.

Az igazság azonban az, hogy Magyarországon régi szokás a tökfárgás, amit a Mindenszentek estéjén október 31-én ejtettek meg eleink. Az első erről szóló történet Salamon királyunk idejébe nyúlik vissza. Történelmi tény, hogy Salamon király trónviszályban állt unokatestvérével: Gézával, annak halála után pedig Lászlóval. Salamon elismerte Lászlót, mint magyar királyt, de terveket szőtt a trón visszaszerzésére. Ezt megtudva az új király László, a Visegrádi Vár tornyába záratta a cselszövőt. Az öröknek azt parancsolta, hogy sötétedés után tóklámpásokkal világítsák ki a Salamon-tornyot, hogy akkor is szemmel tudják tartani Salamont. A különös világítóeszköz nem csak a rab megfigyelésében

segített, de a dunai hajósoknak is támpontot adott. Innen származik a mondás, hogy „fénylik, mint a Salamon töke.” A jelenleg is meglévő Salamon-torony egykori királyunk emlékét őrzi, s ennek emlékét őrzi a hagyományos október 31-i tökfáragás is. Természetesen elődeink, a hiedelmek szerint, a töklámpással a Mindenszentek, és Halottak Napja körül gyakrabban felkerekedő ártó szellemeket, démonokat is elakarták űzni, amellet, hogy megemlékeztek Salamon királyunk töklámpás történetéről, és a tökfáragás kezdetéről.

A kelták hiedelme szerint október 31-én a legvékonyabb a határ az élők és holtak között. A halottak szellemei ezen az éjszakán megpróbálnak visszatérni az életbe rokonaikhoz és szeretteikhez, vagy új otthont keresnek maguknak. Az emberek, hogy a szellemeket megzavarják, szellemnek öltözve riogattak. Eloltották a tüzet, hogy ne vonzza a halott lelkeket, egy meleg és fényes ház. A házakban, hogy este mégis világos legyen, marharépból lámpásokat faragtak, ebbe a lámpásokban gyújtottak gyertyát, mivel a hitük szerint a répalámpás fényét nem látják a holt lelkek, és a bolyongó ártó szellemek. A kelta papok a hegytetőn, a szent fák alatt gyűltek össze, tüzet gyújtottak, termény- és állatáldozatokat mutattak be, tűz körüli táncot jártak,

ezzel jelezve a nap-szezon végét és a sötétség kezdetét. Mikor eljött a reggel, a papok szétszították a parazsat a családok között, hogy azzal új tüzeket gyújthassanak az éjjel eloltottak helyett. Ezek tartották távol az ártó szellemeket, és űzték el a hideget. A kelta eredetű írek szokása tehát a Halloween ünnepe, egy európai eredetű pogány vallási ünnep, ami nem a sátán imádatát, vagy gonosz lelkek szolgálatát hivatott volt előmozdítani, hanem épp ellenkezőleg, ezeknek a gonosz lelkeknek, nyugodni nem tudó holt szellemeknek az elriasztását szolgálta, s szolgálja. A kelták és a pogány írek nem Halloweennek nevezték az ünnepet, azt a keresztények nevezték el így.

Írországból hatalmas éhínség pusztított, a lakosság nagy része Észak-amerikába vándorolt. Ők vitték magukkal a kelta hagyományokat, a többi között a halloween ünnepéhez kapcsolódó szokásokat is. Eredetileg répa lámpásokat készítettek, ám egyesek szerint az írek kapcsolatba kerültek középeurópai telepeseikkel, talán magyarokkal, szlovákokkal, akik viszont tökből faragták a hagyományaik szerint a lámpást, így az írek is átvették ezt a szokást. Mások szerint, mivel az új hazában rengeteg sütőtök termett, egy idő után répa helyett tökből kezdték készíteni a lámpásokat. Bármelyik is az igaz,

bármilyen is legyen a szokás eredete, egy biztos, hogy Amerikában családi programmá nőtte ki magát a töklámpás készítése, s ilyenkor jelmezbe bújnak az emberek, hogy így zavarják meg a szellemeket.

Természetesen az amerikaiaknak is van legendájuk e szokáshoz. Eszerint élt egy Jack nevű részeges ír, aki szeretett tréfálkozni. Egyszer magát az ördögöt viccelte meg, végül pedig egyezséget kötött vele. Megígértette az ördöggel, hogy halála után a lelke nem kerül a pokolra. Amikor Jack elhunyt, lelke valóban nem jutott pokolra, de életvitelének köszönhetően a mennyország kapuján sem tudott bejutni. Jack lelke a két világ között maradt, s éjszakánként még ma is a sötét utcákon kóborolva keresi helyét és a megnyugvást. Az ördög megsajnálta, s adott neki egy darab szenet, hogy világítani tudjon a sötétben. Jack a szenet egy hatalmas répába tette, s kezében a lámpással bolyong.

Összefoglalva tehát, október 31-e Mindenszentek napjának estéje, azaz Halloween, angolul all hallows' evening = „minden szent estéje”, november 1. Mindenszentek Napja, November 2. Halottak Napja.

Csókakő, 2018. november 1.

– GF –

Csókakői Hírek – A polgármesteri hivatal lapja

Kiadja: Csókakői Önkormányzat, 8074 Csókakő, Petőfi u. 3. Telefon/fax: 22/422-001

Felelős kiadó: Fűrész György polgármester

Megjelenik: 450 példányban, 1997. óta

Kövessék figyelemmel a rendezvényeket, fényképeinket Csókakő Község Facebook oldalán, valamint a www.csokako.hu internetcímen is olvashatják lapunkat.

